
4 ISKALNIK

Iskalnik je komponenta uporabniškega vmesnika, ki omogoča:

- iskanje bibliografskih zapisov po različnih bazah podatkov
- izbiro bibliografskih zapisov za nadaljnjo obdelavo
- pregledovanje bibliografskih zapisov
- shranjevanje poizvedb

Iskalnik je sestavljen iz dveh delov. Zgornji del je namenjen vpisu poizvedbe, spodnji del pa prikazu rezultatov iskanja.

Elementi iskalnika v lokalni bazi podatkov in COBIB-u so:

- naslovna vrstica
- gumb za izbiro baze podatkov:
 - **COBIB.XX** – iskanje zapisov v vzajemni bibliografski bazi podatkov
 - **<Akronim lokalne baze podatkov>** – iskanje bibliografskih zapisov v lokalni bazi podatkov
- gumb za izbiro načina iskanja:
 - **Ukazno iskanje** – iskanje z iskalnimi predponami in priponami ter logičnimi in kontekstnimi operatorji
 - **Izbirno iskanje** – iskanje po iskalnih poljih
- polje za izbiro atributa, po katerem bodo razvrščeni rezultati iskanja in potrditveno polje za padajoči način razvrščanja
- iskalna polja (na voljo le v izbirnem načinu iskanja)
- gumbi za izbiro dodatnih operatorjev EMPTY, NOT ali NOTEMPTY (na voljo le v izbirnem načinu iskanja)
- polja za vnos iskalnih zahtev
- gumbi za pregled pojmov
- spustni sezname za izbiro med operatorjema AND in OR (na voljo le v izbirnem načinu iskanja)
- polji za dodatno omejitev iskanja; "Omejevanje" (na voljo le v izbirnem načinu iskanja) in "Skeniranje"
- gumba za dodajanje in brisanje seznama identifikacijskih števil (na voljo le v ukaznem načinu iskanja)
- gumba za izpis seznama iskalnih predpon in pripon ter pripon za omejevanje (na voljo le v ukaznem načinu iskanja)

- gumb za pretvorbo iskalne zahteve, vnesene v izbirnem načinu iskanja
- gumb za izpis navodil za skeniranje
- gumbi za izvršitev iskanja
 - **Poišči** – iskanje bibliografskih zapisov po vnosu iskalnih zahtev
 - **Novo iskanje** – brisanje iskalnih zahtev in rezultatov iskanja
 - **Zadnje iskanje** – ponovitev zadnje poizvedbe
 - **Shrani poizvedbo** – shranjevanje vpisanih iskalnih kriterijev
- potrditveno polje za prelom vrstice
- polje za spremembo prikaza rezultatov iskanja
- polje za izbiro predhodno shranjene poizvedbe
- število zadetkov
- rezultati iskanja
- gumbi
 - **Izberi** – izbira enega ali več bibliografskih zapisov za nadaljnje delo; navadno v odložišče zapisov oz. na delovno področje
 - **Pokaži** – podrobni pregled enega ali več bibliografskih zapisov
 - **Naslednjih 200** – prenos naslednjih 200 bibliografskih zapisov med rezultate iskanja
 - **Zapri** – izhod iz iskalnika
- sporočilo o možnosti nadaljnjega izpisa zadetkov (npr. Dalje, Konec)

The screenshot shows the COBISS3 search interface with the following annotations:

- gumb za izbiro baze podatkov** (database selection button)
- pretvorba iskalne zahteve v ukazni način iskanja** (conversion of search request to command mode)
- gumb za izbiro načina iskanja** (search mode selection button)
- iskalna polja** (search fields)
- izbira dodatnega operatorja** (additional operator selection)
- izbira atributa za razvrščanje** (attribute selection for sorting)
- padajoči ali naraščajoči vrstni red rezultatov za izbiro vrednosti iskanja** (dropdown for ascending/descending result order)
- odpiranje šifrantu za izbiro vrednosti** (opening of the dropdown menu)
- prosti vnos vrednosti** (free text entry of values)
- izbira operatorja AND ali OR** (AND/OR operator selection)
- pregled pojmov** (concept review)
- gumb za izvršitev iskanja** (execute search button)
- gumb za brisanje iskalnih zahtev in rezultatov iskanja** (clear search requests and results button)
- gumb za ponovitev zadnje iskalne zahteve** (repeat last search request button)
- gumb za shranjevanje iskalne zahteve** (save search request button)
- premični rob** (scroll bar)
- drsní trak** (checkbox)
- gumb za izbiro zapisa** (select record button)
- gumb za pregled zapisa** (view record button)
- gumb za izpis naslednjih zapisov** (print next records button)
- gumb za izhod iz iskalnika brez izbire zapisa** (exit search without record selection button)
- brisanje vrednosti iz vnosnega polja** (deletion of values from input field)
- izbira prikaza rezultatov omejitve vrstic ali brez preloma** (result display selection: row limit or wrap)
- polji za dodatno pomoč pri skeniranju rezultatov iskanja** (fields for additional help with scanning search results)
- izbira prikaza rezultatov omejitve vrstic ali brez preloma** (result display selection: row limit or wrap)
- število o drsní trak** (number of records / scroll bar)
- število zadelkov** (number of records)
- zadelkov** (records)
- vrstic ali brez preloma** (rows or wrap)

T. št.	COBISS SHD	Značilna glavnega vpisa	Naslov in navedba odgovornosti	Lelo izida	Založnik	Jezik besedila
27	290069	Pivec, Franci	COBISS v nacionalnem in evropskem poročilu o kulturni ...	1997	siv - slovenski	
28	290517	Pivec, Franci	Copyright - konferenca WIPO / Franci Pivec	1997	siv - slovenski	
29	298872	Pivec, Franci	Institut Informacijskih znanosti (IZUM) za vstop Slovenije ...	1997	siv - slovenski	
30	287263	Pivec, Franci	Knjiga in računalnik / Franci Pivec	1997	siv - slovenski	
31	289557	Pivec, Franci	Konferenca COBISS '97 / Franci Pivec	1997	siv - slovenski	
32	291861	Pivec, Franci	Konferenca COBISS 1997 / Franci Pivec	1997	siv - slovenski	
33	267641	Pivec, Franci	Ni strahu, da bi dejavnost zaspale / Franci Pivec	1997	siv - slovenski	
34	291349	Pivec, Franci	Odprto pismo Mauriceu Lindeu / Franci Pivec	1997	siv - slovenski	
35	317717	Pivec, Franci	Slovinci v informacijskih poklicih / Franci Pivec	1997	siv - slovenski	
36	292117	Pivec, Franci	Zahvale najizkušnejšim ob jukileju sistema COBISS / Fr...	1997	siv - slovenski	
37	316693	Pivec, Franci	15. svetovni računalniški kongres (Dunaj - Budimpešta ...	1998	siv - slovenski	
38	458725	Pivec, Franci	COBISS '998 / Franci Pivec	1998	siv - slovenski	

Slika 4-1: Iskalnik

Iskalnik lahko odpremo v brskalniku, vmesniku za katalogizacijo ali drugje, če postopek, ki ga izvajamo, zahteva iskanje bibliografskih zapisov.

V iskalniku lahko s pomočjo iskalnih zahtev poiščemo bibliografske zapise, ki obstajajo v lokalni bazi podatkov ali COBIB-u.

Postopek

Izhajamo iz vmesnika za katalogizacijo (gl. pogl. 3).

1. Izberemo metodo **Iskanje** / <akronim lokalne baze podatkov>/COBIB.

Odpre se okno **Iskanje – Bibliografski zapis** (<akronim lokalne baze podatkov>).

Nasvet:

Iskalnik najhitreje odpremo, če pritisnemo tipko <F3> ali če kliknemo ikono .

2. Po potrebi zamenjamo način iskanja s klikom na gumb **Ukazno iskanje** ali **Izbirno iskanje**.
3. Dodamo lahko tudi vnaprej pripravljen seznam identifikacijskih števil s klikom na gumb **Seznam ID** (gl. pogl. 4.7).

Opozorilo:

*Gumb **Seznam ID** je na voljo le v ukaznem načinu iskanja.*

4. Določimo iskalno zahtevo (gl. pogl. 4.1–4.3).

Iskalno zahtevo lahko določimo tudi tako, da v polju "Poizvedbe" iz spustnega seznama izberemo ustrezno poizvedbo, ki smo jo že prej shranili (gl. pogl. 4.5). Pri tem se iskalna zahteva, ki sestavlja izbrano poizvedbo, prenese v iskalna polja.

Nasvet:

Pri oblikovanju iskalne zahteve si lahko pomagamo tudi tako, da iskalno zahtevo najprej sestavimo s pomočjo iskalnih polj v izbirnem načinu iskanja in nato kliknemo gumb . Po kliku na ta gumb program zamenja način iskanja iz izbirnega v ukaznega ter pretvori vneseno iskalno zahtevo v ustrezno strukturo za iskanje (iskalnim pojmom so dodane predpone in pripone, povezujejo pa jih logični in kontekstni operatorji). Iskalno zahtevo nato po potrebi še dopolnimo ali jo kako drugače preoblikujemo, preden izvedemo iskanje.

5. Izberemo lahko način razvrščanja rezultatov iskanja po določenem atributu. Če označimo potrditveno polje pri "Padajoče", bodo vsi rezultati iskanja razvrščeni padajoče po izbranem atributu.
6. Kliknemo gumb **Poišči**.
Sproži se iskanje v lokalni bazi podatkov.

Opozorilo:

Če smo predhodno dodali seznam identifikacijskih števil, se iskanje v izbrani bazi podatkov izvede le v zapisih, katerih identifikacijske številke so v seznamu.

Po zaključenem iskanju se v spodnjem delu okna iskalnika izpišejo rezultati iskanja. Sivo so obarvani zapisi, označeni za brisanje (001a = "d").

7. Pri "Prikaz rezultatov iskanja" izberemo vrsto prikaza rezultatov iskanja (gl. pogl. 4.6).
8. Če označimo potrditveno polje pri "Prelom vrstice", se izpišejo rezultati iskanja s prelomom besedila (besedilo je izpisano navzdol in v celoti). Če potrditveno polje počistimo, se izpišejo rezultati iskanja brez preloma besedila (besedilo je izpisano v desno in le v širini stolpca).
9. Kadar program najde več kot 10 bibliografskih zapisov, ki ustrezajo navedenim iskalnim zahtevam, se med rezultate iskanja prenese le prvih 10. Prenos naslednjih 200 bibliografskih zapisov med rezultate iskanja sprožimo s klikom na gumb **Naslednjih 200**.
10. Prikazane rezultate iskanja lahko naknadno uredimo: podatke razvrstimo po različnih kriterijih, zamenjamo vrstni red stolpcev ali spremenimo širino stolpca. Uredimo lahko le tiste rezultate iskanja, ki so prikazani v spodnjem delu okna iskalnika.

Podatke **razvrstimo** tako, da kliknemo ime stolpca. Podatki se razvrstijo naraščajoče ali padajoče, pri čemer simbolom najprej sledijo številke, nato črke.

Vrstni red stolpcev **zamenjamo** tako, da s kazalcem miške pokažemo na ime stolpca, pritisnemo levi gumb miške in stolpec povlečemo levo ali desno.

Širino stolpca **spremenimo** tako, da s kazalcem miške pokažemo na enega od robov stolpca, pritisnemo levi gumb miške in rob povlečemo levo ali desno.

Nasvet:

Če želimo rezultate iskanja, ki so prikazani v spodnjem delu iskalnika, uporabiti za nadaljnjo obdelavo, jih lahko **skopiramo** v Excelovo datoteko. Kliknemo bibliografski zapis v rezultatih iskanja ter s kombinacijo tipk <Ctrl> + <C> in <Ctrl> + <V> prenesemo seznam na izbrano mesto v Excelovi datoteki.

11. Po iskanju lahko med rezultati iskanja označimo določen bibliografski zapis ali več zapisov hkrati in jih prenesemo v odložišče zapisov tako, da jih najprej označimo in nato kliknemo gumb **Izberi**.

Več bibliografskih zapisov hkrati lahko označimo na naslednje načine:

- če so zapisi v seznamu izpisani drug za drugim
 - kliknemo prvi zapis

- pritisnemo in držimo tipko <Shift>
 - kliknemo zadnji zeleni zapis
 - spustimo tipko <Shift>
- ali
- s kazalcem miške pokažemo na prvi zapis
 - pritisnemo levi gumb miške in povlečemo do zadnjega zelenega zapisa
- če zapisi v seznamu niso izpisani drug za drugim
 - pritisnemo in držimo tipko <Ctrl>
 - kliknemo vsak posamezni zapis
 - spustimo tipko <Ctrl>

Nasvet:

Bibliografski zapis najhitreje prenesemo v odložišče zapisov, če ga dvakrat kliknemo.

12. Enega ali več bibliografskih zapisov iz rezultatov iskanja pregledamo tako, da jih označimo in kliknemo gumb **Pokaži**.

Odpre se pregledovalnik bibliografskega zapisa (gl. pogl. 5).

13. Vpisane iskalne zahteve in rezultate iskanja zberemo s klikom na gumb **Novo iskanje**.

14. Če želimo ponoviti zadnje iskanje oz. ponovno preveriti rezultate iskanja, moramo klikniti gumb **Zadnje iskanje**.

15. Iskanje v COBIB-u sprožimo s klikom na gumb **COBIB.XX**.

Izvede se iskanje z isto iskalno zahtevo kot v lokalni bazi podatkov.

Ponovno iskanje v lokalni bazi podatkov sprožimo s klikom na gumb **<Akronim lokalne baze podatkov>**.

16. Za izhod iz iskalnika brez izbire zapisa kliknemo gumb **Zapri**.

Možnosti ...

Iskalnik lahko odpremo tudi v brskalniku, tako da najprej izberemo razred **Bibliografski zapis** in nato metodo **Razred / Išči**.

Podpoglavja:

- Izbirno iskanje
- Ukazno iskanje
- Skeniranje
- Pregled pojmov
- Shranjevanje poizvedbe
- Izbira prikaza rezultatov iskanja
- Iskanje s seznamom identifikacijskih številke zapisov